

JUGOSLAVIJA BO SKOROGOTOVO DOBILA ZADER

**V ZAMENO ZA VAŽNO LUKO
OB JADRANU BO MORALA
MADŽARSKI DATI NEKAJ VASI**

Italijanski vnanji minister bo meseca januarja obiskal Beograd. — Romunska bo v političnem pogledu sodelovala z Jugoslavijo. — Da matinsko pristanišče Zader nima z Italijo nobene zveze. — Prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Madžarsko.

BEOGRAD, Jugoslavija, 30. decembra. — Ko je bilo oznanjeno, da bo italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano 19. januarja odpotoval na obisk v Beograd, so diplomatski krogi pričeli razpravljati o morebitni premembi zemljevida Jugoslavije, Italije in Madžarske. Ti krogi pravijo, da se je Jugoslavija po diplomatskih razgovorih slednjič odločila, da odstopi Madžarski nekaj obmejnih vasi, Madžarska pa se bo ravezala, da v bodoče ne bo več zhtevala, da bi bila meja z Jugoslavijo premenjena in da dalje ostane v veljavi trianonska mirovna pogodba.

Italija pa bo v svojem prizadevanju, da dovede do stalnega miru v jugovzhodni Evropi, Jugoslaviji v zameno za odstop vasi Madžarski vrnila jadransko pristanišče Zader, ki nima nikake zveze z ostalo Italijo.

Italija si poleg tega tudi mnogo prizadeva, da bi bila med Jugoslavijo in Madžarsko sklenjena prijateljska pogodba, po kateri naj bi prišlo do političnega in gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Madžarsko, kar dosedaj ni bilo mogoče, ker je Madžarska stalno zahtevala, da so njene meje premenjene in bi ji tudi Jugoslavija morala odstopiti nekaj krajev.

Po svetovni vojni je Jugoslavija dobila od Madžarske Hrvatsko, Slavonijo, večji del Bačke, Vojvodino in zapadni del Banata.

Kot pravi uradno poročilo italijanske vlade, bo grof Ciano ostal dva ali tri dni gost ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinoviča. Ob tej priliki bo Stojadinovič priredil velik lov na bivšem posestvu nadvojvode Friderika v Belju, blizu madžarske meje.

Kot želi italijanska vlada, naj bi Jugoslavija Madžarski odstopila obmejno vas Sento, južno od Segedina.

Odstop Zadra za Italijo ne bi bila visoka cena, kajti Italija je prepričana, da bi imela s tem zagotovljeno prijateljstvo Jugoslavije in bi tudi med Jugoslavijo in Madžarsko zavladale prijateljske razmere, vsled česar bi bil povečan tudi vpliv Italije v jugo-vzhodni Evropi.

BUKAREŠTO, Romunska, 30. decembra. — Novi romunski vnanji minister Grigore Garfencu je po radiju oznanil, da živi Romunska v dobri zvezi s Poljsko in da bo nadaljevala s svojim prijateljstvom do Čehoslovške in bo sodelovala na političnem polju z Jugoslavijo.

Garfencu je rekel, da je sodelovanje z drugimi članicami balkanske antante poglavitni cilj Romunske, kajti ta zveza jamči za obstoječi status quo in za mir v jugovzhodni Evropi.

Politični krogi so opazili, da Garfencu ni omenil Male antante, toda je govoril posamezno o ostalih njenih članicah, Čehoslovški in Jugoslaviji.

Garfencu je pojasnil vladni program za rešitev židovskega problema in rekel, da je dobro tako za Romunsko, kot za Žide, ako se izselijo kam drugam, kjer bi mogli delati in živeti med seboj.

Anglija se ne bo vklanjala sili

**CHAMBERLAIN
BO OBISKAL
PAPEŽA PIJA**

**Skleniti hoče svetovni
blok proti paganski si-
li. — Med Anglijo in
Vatikanom bodo iz-
boljšani odnosi.**

LONDON, Anglija, 30. dec. — Angleška vlada bo prihodnje leto skušala doseči odločno skupno fronto za moralni odpor proti paganskemu nauku, kakor ga je označil papež Pij XI. in ki smatra oboroženo silo kot edino sredstvo za poravnavo mednarodnih sporov.

Anglija, ki predstavlja največjo protestantsko državo v Evropi, hoče izboljšati svoje odnose s Sveto stolico, ki zastopa katoličanstvo po celem svetu.

Popolnoma tiho je bilo odrejeno, da bosta Neville Chamberlain in vnanji minister lord Halifax, ki bosta čez dva tedna prišla v Rim, obiskala tudi papeža Pija XI. in bosta na veliki banket v angleškem posolstvu povabila vse v Rimu navzoče kardinale.

Papežev dvor se že pripravlja, da sprejme Chamberlaina in lorda Halifaxa s srednjeveškim sijajem, ki je še vedno ohranjen v Vatikanu. V modernem času bo sedaj prvič, da bo kak načelnik angleške vlade z vnanjim ministrom obiskal Vatikan.

Ta obisk v Vatikanu bo tem večje važnosti, ker je papež odpotoval iz Vatikana, ko je papež javno obsodil postopanje diktatorjev z bistvenimi problemi človeškega občejanja. Z zgodovinsko lateransko pogodbo je Mussolini priznal Vatikan kot samostojno, neodvisno državo. Zato gresta Chamberlain in lord Halifax v Rim, ne da obiščeta samo eno državo, temveč dve, ki ste med seboj neodvisni, če ne tudi nasprotni.

Papež pa bo imel tudi prvič svojega diplomatskega zastopnika, ko bo poslal v London svojega nuncija.

Chamberlainov obisk pa je tudi zato velike važnosti, ker pride kmalu zatem, ko je papež javno obsodil postopanje diktatorjev z bistvenimi problemi človeškega občejanja. Z zgodovinsko lateransko pogodbo je Mussolini priznal Vatikan kot samostojno, neodvisno državo. Zato gresta Chamberlain in lord Halifax v Rim, ne da obiščeta samo eno državo, temveč dve, ki ste med seboj neodvisni, če ne tudi nasprotni.

Papež pa bo imel tudi prvič svojega diplomatskega zastopnika, ko bo poslal v London svojega nuncija.

**ZARADI POSTAVNEGA
PRAZNIKA N OVO LET-
NEGA DNE, NE IZIDE V
PONEDELJEK "GLAS
NARODA". PRIHODNJA
ŠTEVILKA IZIDE V TO-
REK, DNE 3. JANUARJA.
UPRAVA**

**GARNER PROTI
PREVELIKIM
IZDATKOM**

**Podpredsednik ima baje
veliko pristavev, kate-
re je pridobil za svoj
načrt. — Sen. Barkley
bo zopet vodil večino.**

WASHINGTON, D. C., 30. decembra. — Podpredsednik John Nance Garner je danes prevzel važno vlogo v Kapitolu.

Zdi se, da namerava izdati New Dealu novo smer, ki se ne nagiba več proti levi, pač pa proti desni, s čimer je rečeno, da bo skušal tudi nasprotnikom predsednikove politike nekoliko ustreči.

Bistvo njegovih načrtov še ni natančno znano, toda po mnenju nekaterih bo skušal zajeziti prevelike izdatke.

Garner je prepričan, da je zvezna vlada, posebno kar se tiče reliefa, preveč radodarna, in bi morale to nalogo prevzeti lokalne oblasti.

Za voditelja demokratske večine bo gotovo zopet izvoljen senator Barkley iz države Kentucky. Barkley je že par dni v svojem uradu, kjer se bavi z načrti, kako naj bi bili sestavljeni posamezni senatni odbori, da bi bila javnost z njimi zadovoljna.

**NEMŠKI GRADBENI DIKTA-
TOR**

BERLIN, Nemčija, 30. dec. Maršal Goering je imenoval znanega nemškega graditelja avtomobilskih cest in glavne- ga zaupnika pri graditvi utrdb na zapadu, dr. Todta, za tehničnega diktatorja nemških gradenj. To imenovanje je bilo izvršeno ob proslavi dograditve 3.000 km avtomobilskih cest. Tako bo združena vsa gradbena delavnost v Nemčiji pod vodstvom ene same osebe.

**ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"**

**GOEBBELS
SKOČIL ČEZ
"PLANKE"**

**Zelo popularnega igral-
ca je poslal v koncen-
tracijsko taborišče. —
Obiskoval je njegovo
ženo. — Igralčevi pri-
jatelji so ga skoro do
smrti pretepli.**

BAZEL, Švica, 30. dec. — Pred enim tednom so prijatelji splošno priljubljenega gledališkega igralca Gustava Froelicha skoro do smrti pretepli fanatičnega nacističkega propagandnega ministra dr. Paula Josepha Goebbelsa.

Že od 22. decembra leži drugi najmogočnejši nacistički minister pod strogo stražo v neki berlinski kliniki z obvezano glavo in razpraskanim ter oteklim obrazom.

Goebbelsova žena Magda, ki je prva nemška dama in Hitlerjeva uradna gostiteljica, se odpravlja na Dansko, kjer se hoče ločiti od svojega moža.

Pred enim tednom je nemška uradna časnikarska agencija DNB. naznanila, da je dr. Goebbels nevarno zbolel za influenco, vsled česar mora opustiti vse božične posle.

Toda dr. Goebbels je bil prejeljan v bolnišnico, ker so ga prijatelji gledališkega igralca Gustava Froelicha zasačili v stanovanju njegove žene filmske igralka Lide Baarove, ki je po rodu Čehinja, ter ga neusmiljeno pretepli. Njenega moža je dr. Goebbels poslal v koncentracijsko taborišče, da je mogel živati ljubezen z eksotično lepo Baarovo.

Goebbelsa je rešil samo njegov šofer, da ga niso Froelichovi prijatelji do smrti pobili.

O vsem tem v Nemčiji ni ničesar znanega, toda čez mejo prihajajo o tem skoro uradna potrdila.

Hitler se je zelo razjezil na svojega prijatelja dr. Goebbelsa ter je takoj prepovedal po Nemčiji kazati Baarovine slike.

Zaradi Goebbelsove ljubezni do lepe Baarove je že pred tremi meseci Goebbelsova žena, ki je najupljivjša žena v Nemčiji, hotela iskati ločitev zakona, toda Hitler jo je zopet spravil z njenim možem.

Kot propagandni minister mora dr. Goebbelsa izdati vsaki igralki in igralcu dovoljenje, da sme nastopati na gledališkem odru. Ko se je Baarova zglasila v njegovem uradu, da dobi dovoljenje nastopati v filmih, se je tako zelo zagledal vanjo, da jo je začel nadlegovati z ljubezenskimi ponudbami. Zaradi tega je Froelich Goebbelsa v oktobru pozval na dvoboj. Mesto pa, da bi šel Froelich na "bojišče", je bil poslan v koncentracijski tabor in o njem sedaj ni ničesar več slišati.

O tem je izvedela tudi Goebbelsova žena in je takoj odpo-

**FRANCOSKO-LAŠKA POGODBA
IZZA L. 1935 JE RAZVELJAVLJENA**

LONDON, Anglija, 30. decembra. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je včeraj izjavil, da Anglija pri pogajanjih z drugimi državami ne bo več popustila proti sili.

**LITVINOV PRIDE V VAR-
SAVO**

VARŠAVA, Poljska, 30. dec. Poljski poslanik v Moskvi je prišel v Varšavo, kjer ga je takoj po prihodu sprejel v dolgi avdienci predsednik republike Moseicki. Nato ga je sprejel zunanji minister Beck, s katerim je obširno razpravljalo o odnosih med Poljsko in Rusijo. V zvezi s tem se ponovno širijo vesti, da bo v kratkem obiskal Varšavo sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov.

**ZDRUŽENJE ŠKODOVIH IN
KRUPPOVIH TOVARN**

BERLIN, Nemčija, 30. dec. Ker je francoska municijska tvrdka Schneider-Creusot prenesla svoje delnice pri Škodovi municijski tovarni v Plznu v neko češko družbo, smatrajo to nemški finančni in industrijski krogi za naravno posledico razkovanja Čehoslovške in za konec političnega prijateljstva z zapadno Evropo.

Ker je Škodova tovarna sedaj popolnoma prešla v češke roke, ni izključeno, da bo prišlo do združenja Škodovih tovarn s Kruppovimi tovarnam v Essenu. Zadnje mesece so bile Škodove tovarne zelo zaposlene in so najbrže izdelovale orožje za Nemčijo.

**FRANCOSKE PRIPRAVE V
TUNIZIJI**

BIZERTA, Afrika, 30. dec. Francoska oblast se mrzlično pripravlja za primer, če bi bilo treba braniti tuniško obalo pred kakšnim napadom s strani morja. V Bizerti se nahajajo podmornice in hidroplani kakor tudi več križark in rušilec, ki so bili poslani iz Toulona za okrepitev bizertske morske baze. Razen tega so po vseh točkah obale razvrščene čete še v utrjenih krajih, kakor tudi v krajih, ki se šele sedaj z vojo naglo utrjujejo. Tudi so na rti postavljene dobro skrite radio postaje. Večina čet so črni iz Senegala, dočim domačini delajo utrbo.

tovala s svojimi štirimi otroci v Curih, da vloži prošnjo za ločitev zakona. Hitler pa se je zbal, da bi narod izvedel za škandal najvilnejšega ministra in je Goebbelsovo ženo prepogovoril, da se je vrnila in zopet živela s svojim možem.

Kakšna kazen pa bo sedaj zadela dr. Goebbelsa, je odvisno od Hitlerja.

Chamberlain, ki bo obiskal Mussolinija od 11. do 14. januarja, je pisal v glasilo konservativne stranke "Home and Empire" med drugim naslednje:

"Naša oborožena sila nas omogočuje, da moremo pri posvetovanjih z narodi reči, da pri tem, ko iščemo prijateljstvo z vsemi narodi, da se jim ločemo približati v duhu razuma in pštene trgovine in da ne popustimo proti nobeni sili."

Chamberlain je zagovarjal vladni oboroževalni program ter je k temu pripomnil:

"Danes smo v položaju, da moremo izpolniti svoje obveznosti do naših zaveznikov in do angleškega cesarstva, ako pride do kake take potrebe."

Francija je uradno obvestila Anglijo, da na noben način ne želi Chamberlainovega posredovanja v sporu z Italijo, ko bo prihodnji mesec obiskal Mussolinija v Rimu.

Francosko stališče je pojasnil francoski poslanec poslaničnik Roger Cambon vnanjemu ministru lordu Halifaxu, ki bo Chamberlaina spremljal v Italijo. Cambon je svoji izjavi dodal še del francoskega odgovora na sporočilo italijanske vlade, da je francosko-italijanska pogodba iz leta 1935 razveljavljena.

Dobro poučeni krogi so mnenja, da bosta Chamberlain in Mussolini razpravljala o italijanskih zahtevah po francoskem ozemlju, toda ni mogoče pričakovati, da bi to vprašanje rešila.

**BRAZILSKI PEČLARJI
BODO OBDAVČENI**

RIO DE JANEIRO, 29. dec. — Predsednik Getulio Vargas namerava s novim letom obdavičiti samce. Vsi moški med 25. in 64. letom, ki so telesno zdravi, pa niso poročeni, bodo morali plačevati davek.

Denar, ki ga bo dobila država na ta način, bo porabljen za podporo revnih družin.

**KAROL NOČE DEMOKRATIC-
NE VLADE**

BUKAREŠTA, Romunska, 28. dec. — Največja romunska politična stranka je pozvala kralja Karola, naj vrne deželni državljanske svoboščine. Tozadevni memorandum mu je poslal transilvanski odsek kmetske stranke, ki je dobila pri decembrskih volitvah nad pet milijonov glasov. Karol na memorandum sploh ni odgovoril.

**SREČNO IN VESELO NOVO LETO
ZELIMO V SEM ROJAKOM —
UPRAVA "GLAS NARODA".**

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELEJ IN PRAZNIKE.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

"MIR"

Napoleon se je bil z orožjem polastil skoro vse Evrope, Rim in Berlin pa osvajača ozemlje za čezmjem v znamenju "mira".

Toda o Napoleonu se lahko reče, da se ni nikdar izdaljal za pacifista in ni nikdar očital tistim, ki so se skušali braniti, da povzročajo vojne.

Berlin in Rim imata poseben načrt za osvajanje brez vojne. In ta načrt od dne do dne izpopolnjujeta.

Po "sporazumu", sklenjenem v Monakovem, je bila Čehoslovaška razkosana. Francija, ki se ne more z Italijo sporazumeti glede Tunisa in Džibutija, se resno boji kakšnega sličnega "sporazuma".

Sedanji spor je v svojem razvoju povsem sličen nemško-čehskemu sporu. Oba sta se začela po nekakšnem "pomirjenju", in zdi se, da taka "pomirjenja" vzbujajo Berlinu in Rimu tek po nadaljnjem ozemlju.

Naciji so sporočili Čehoslovaški svoje zahteve nekaj tednov po zavzetju Avstrije.

Francija je skušala ugoditi Mussoliniju s tem, da je dne 19. novembra priznala zavojevanje Abesinije.

Enajst dni kasneje, dne 30. novembra, je dal Mussolini vprijeti prvo manifestacijo za aneksijo Tunisa, Korsike, Nice in Džibutija.

Vloga Anglije je prepričati bodoče žrtve, da bo šlo vse po sreči. — Angleški ministrski predsednik je izjavil dne 5. decembra v poslanski zbornici, da italijanska vlada ni v nobeni zvezi z demonstracijami, ki so se završile proti Franciji. S to svojo izjavo se je osmešil, kajti v Italiji ne sme biti brez izreenega dovoljenja vlade nobene demonstracije.

Poleg tega svetuje Anglija Franciji, naj se mirno pobota in naj da nekaj koncesij. Isto je bilo v zadevi Čehoslovaške.

Francija se bo branila, Italija bo pa postajala bolj in bolj neizprosna. Takrat bo pa nastopil Hitler v vlogi posredovalca. Igral bo isto vlogo kot jo je igral Mussolini v čehoslovaški krizi.

Francoski diplomati so precej veliki lisjaki in nočejo takšnega posredovanja, vedoč kam tako posredovanje dovede.

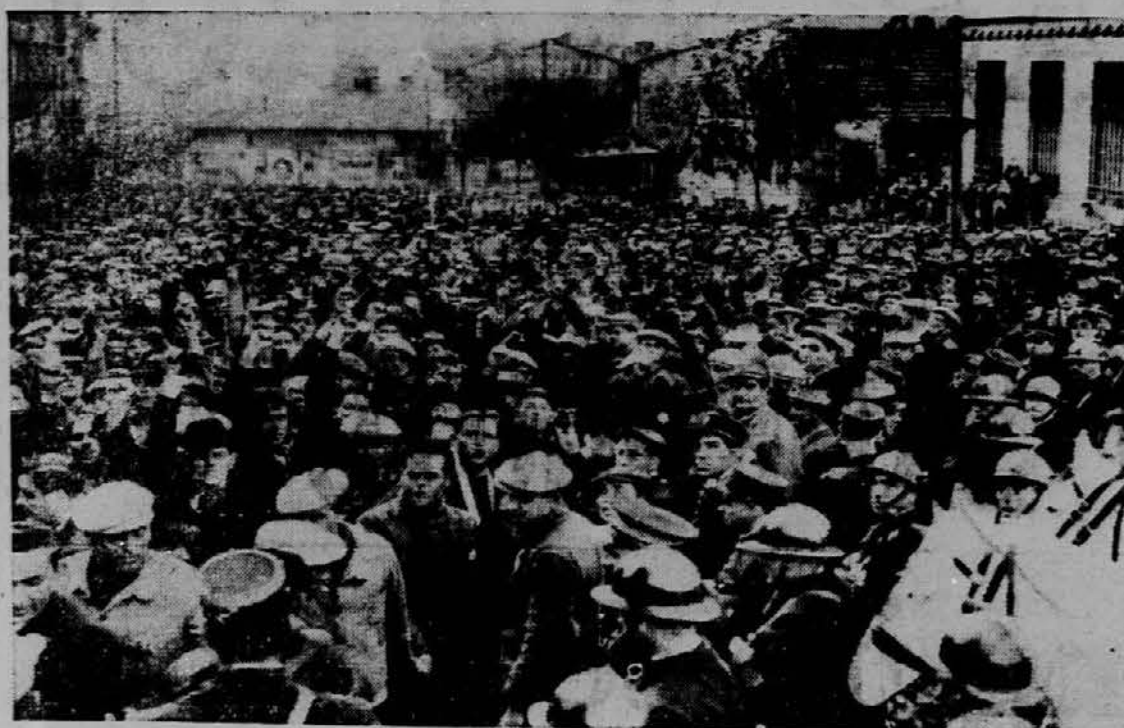
Te dni je dospelo iz Pariza kabelsko poročilo, začenjajoče se z besedami: — Mi sicer povsem zaupamo gospodu Chamberlainu, toda ...

S tem je pa vse povedano.

300 SVETIH MAŠ LETNO
v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko." Članarina enkrat za vedno 25 centov za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, 3624 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

KNJIGE
Vodnikove Družbe
ZA LETO 1939
V zalogi imamo knjige Vodnikove Družbe za leto 1939. Kdor jih hoče naročiti, naj pošlje:
\$1.35
LETOŠNJA ZBIRKA VSEBUJE SLEDNJE KNJIGE:
TRETJI ROD: Povest
VEČNE VEZI: Povest
KARADŽORŽEVCI: Zgodovina
VODNIKOVA PRATIKA
Spisal LOJZE ZUPANC
Spisal DR. IVO ŠORLI
Spisal: J. OROŽEN
(4 KNJIGE)
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

OB ČASU VELIKE STAVKE V FRANCJI

Slika je bila posneta v Marseilles, ko je Delavska konfederacija napovedala generalni štrajk. Vlada je štrajk zlomila s pomočjo oborožene sile.

Iz Jugoslavije

Samomor od mlade žene zapuščenega starca.

V vasi Plešinec v varaždinskem okraju se je obesil 65-letni kmet Josip Roškarič. Može je bil 53 let poročen, in ko mu je pred meseci umrla žena, je za njo hudo žaloval, ker sta živel v najlepši slogi. Da bi mu gospodinjstvo, je pozneje najel neko 20-letno mladenko ter se kmalu v njo zagledal. Čeprav so ga sorodniki in sosede svrtili, se je z njo poročil, a pred nekaj dnevi ga je mlada žena zapustila. To ga je tako razžalostilo, da si je vzel življenje.

Zdravstvene razmere v hercegovskih vaseh.

Po gorskih vaseh Hercegovine vladajo obupne zdravstvene razmere kot posledica revščine v prvi, v drugi vrsti pa kot posledica zaostalega prebivalstva. Vaške domačije so kolibe z eno samo sobo, v kateri prebiva velika družina. Vaške hiše, ki so sploh kolikor toliko trdne, so zgrajene iz kamnja, a brez malte. Glavna hrana hercegovskih vaščanov je koruzni kruh in pura (žganci). Zabeljena jed pride le redkokdaj na mizo. Po vaseh vlada tudi veliko pomanjkanje zdrave pitne vode. Izmed socialnih bolezni je najbolj razširjena jetika. Močno pa se širijo tudi razne druge bolezni, zakaj ljudstvo nima denarnih sredstev, da bi si plačalo zdravniško pomoč in zdravila. Med revnim ljudstvom velja prislovica: Zlató liječi suho bolest. To se pravi: kdor ima denar, se lahko zdravi, drugi pa so prepuščeni svoji usodi.

Pomočniki ubitega hajduka.

Sresko načelstvo v Arandjelovu je uvedlo temeljito preiskavo, da bi se izsledili ljudje, ki so pomagali pri zločinu ubitega hajduka Ignjatijevega. Nekaj sumljivcev so že zaprli, imen pa ne objavljajo v interesu preiskave. Hajduk Ignjatijevi-Koreja je imel mnogo pomočnikov v svoji domači vasi in pa v Stojniku, kjer ga je zdaj doletela smrt. Tudi vaščan

ki ga je ustrelil, je bil nekdanji njegov zaveznik. Razbojniku so pomočniki dajali zavetje in razpečavali so njegov plen. Ko je bil Koreja lani zasučen in potem obsojen v Kragujevac na smrt, so zaprli več njegovih pomočnikov, katere je med preiskavo sam izdal. Zapre so tudi tri ženske. Pozneje, ko je utekel iz zaporu, si je pridobil Koreja nove zaveznike, ki so mu omogočili, da se je toliko časa skrival. V Stojniku je nameraval hajduk ubiti tudi župana.

Iz velike nevarnosti so rešili 30 ribičev.

V severni Dalmaciji je divjala močna burja, zaradi katere so imeli nekateri parniki precejšnje zamude. Na odprtem morju nasproti otoka Žirja pa je burja med svojim najhujšim divjanjem zajela šest ribičskih ladij iz vasi Kaprija. Nekaj ladij je tresčilo na peščene nasepe, druge so bile v nevarnosti, da se potopijo na razburkanem morju. Ko je bila nevarnost največja, pa je iz Kaprije priplula motorna ladja, ki je požrtvovalno priskočila ribičem na pomoč. Vsi ribiči so bili rešeni in tudi naslednje ladje so osvobodili.

Nevarna vlomilska tolpa odkrita.

V Splitu so v eni zadnjih noči vlomili nažagali blagajno pomorske agencije Banac in Rusko ter odnesli 12.000 din. Policiji, ki je takoj nastopila, se je posrečilo priti na sled nevarni vlomilski tolpi, ki je zadnji čas zagrešila več vlovov v Splitu in okolici. Ugotovljeno je, da je ta tolpa vlomila v Kaštel Kambelovu v hišo bratovščine presvetega Zakramenta, odkoder so odnesli zlata in srebra v vrednosti 100.000 din. Dalje je tolpa vlomila v pošto v Drnišu, kjer je odnesla 50.000 din. Policija je aretirala enega člana te tolpe, tri pa še zasledujejo. Vsi štirje so doma iz tržaške okolice.

Vpričo matere si je prebodel srce.

V Varaždinu si je končal življenje 20-letni Viktor Salaj iz Lipovca. Bil je božjasten. Ko je sedel z domačimi k večerji, je prosil mater, naj mu prinese kuhinjski nož, češ, da bo lupil krompir. Ko je mati nož prinesla, se je zabodel z njim v sree in bil je takoj mrtev.

POZORI!

Rojake opozarjamo, da lahko, ko naročijo posamezne komade Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1939, namesto, da pošljejo svoto — 50c v gotovini ali Money Odru — priložijo k naročilu znamke po 3 oziroma po 2 centa.

Peter Zgaga

ROMAN.

V vsakem romanu morata biti on in ona. Najlepše je, če je on zlahkega rodu.

Včasih pa je tudi narobe, namreč, da je ona grofinja ali kako drugače zlahkega rodu, on je pa revež. Potem se začne roman zapletati.

To se pravi, zapletati se začne tedaj, ko se prvič srečata.

On se kar trese, njo pa nekaj prijetno in čudno pri sren posegata.

Takrat sta pa že batnena, oziroma zaljubljena, kot se reče bolj po domače.

Toda svojo ljubezen znata spretno skrivati. Ona zdihuje po svoje, on pa po svoje. Če sta skupaj, vedno o drugih stvarih čenčata, le o tistem ne, kar jima na sren leži.

Včasih — to je po navadi že sredi romana — se pripeti, da sta sama, pa začne on mnenati, prave besede pa ne more spraviti na dan, ker se mu po ustih velik knedel vali.

Ona zdihuje "ah" in "oh", pri tem si pa misli:

No, ali bo že kaj? Prekleti cinear, z besedo na dan! Kaj pa misliš, da se ti bom ponujala?

On v hudih bolezenskih kričih še enkrat slino pogoltna in pravi:

— Gospodična, gospodična...

— Aha, zdaj bo — si misli ona in v zvezde pogleda, če je noč. Če je dan, pa v kakšno drugo reč. — Aha, zdaj bo!

Zdi se ji, da bo, pa ni, Misli, da bo ljubezen, pa je figula.

Kajti v tistem trenutku začutita v daljavi korake ali kaj drugega in skočita vsaksebi.

Takšni prizori so v romanu najlepši, in če je roman lep, ima dosti takih prizorov.

Potem mora biti v romanu tudi kakšna stara teta, ki ima dosti denarja, pa ne privošči fanta svoji nečakinji, ampak ga sama lovi v svoje mreže.

Baba stara, sram naj bo jo! Fant se pa za njena vabila nič ne zmeni, oziroma ne reče, ne tako in ne tako, ker ve, da je najboljšje molčati, in biti skrajno previden, ker se stara kolkja prav lahko premisli in ves denar kakšnemu kloštru zašafa.

Tako se roman kar naprej vleče, dokler ne izbruhne vojska ali kaj podobnega. Fanta vzamejo v soldate, ona pa začne s solzami zalivati roman ali kakšno drugo prepropt, ki poganja pred njenim oknom.

Po treh mesecih pride s fronte črnoobrobjeno pismo, da je fant padel. Res je padel, mrtev pa ni bil, ker so ga pozneje v špitalu oživili.

Ko ona odpre črnoobrobjeno pismo in prečita žalostne vrstice, bi najraje padla v nezavest, če bi se ne ženarila lepega lajntanta, ki je bil pri njih ajnkvariran, odkar je sovranski mesto zavzel.

— Ah, zdaj je pa nazadnje vseeno — si misli, in ne pade v nezavest, pač pa raje lajntantu v naročje.

Temu se pravi višek romana. Konec romana je pa tak, da se on osem mesecev zatem vrne nepoškodovan iz vojne in da je par tednov nato poroka.

Ženitovanje traja tri dni in tri noči, nevesti pa že prvi dan nekoliko slabo postane in jo morajo odpeljati v posteljo.

Tretjega dne jutraj, ko se pripravljajo svahte na odhod, pa stopi med nje srečni ženini zaročnega obraza in naznani z grončkim glasom:

— Nikamor ne boste šli. Kar ostanite in posedite! Pred tremi dnevi je bila poroka, jutri bo pa krst. Čestitam, ker sem postal oče zdravega in krepkega fanta.

To je pa konec romana. Ja, kako hitro mine čas.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Napredek Zagreba v zadnjih 20 letih.

Tudi Zagreb je po osvoboditvi lepo napredoval. Za javna dela od 1918 do 1938 je dal zagrebški me tna občina 1.500 milijonov din. Kljub temu pa njeni dolгови niso tako zelo narasli, kakor so se povečali in vstopice v razne javne naprave. Dolgovi mestne občine pri Mestni hranilnici so narasli od 23.000.000 kron na 158 milijonov din.

Osel pred sodiščem.

Pred beograjskim sodiščem se je zagovarjal osel. Ker se pa osel ne zna zagovarjati, če prav je pameten, ga je zastopal pred sodiščem njegov gospodar Meho Prndelj, ki moralno, gmotno in kazensko odgovarja zanj. Osel je namreč letos pol leta pošteno ogrizel otroke v predmetju, ker so ga pretepali in obmetavali z kamenjem ter zbadali z dolgo iglo. Osel je dolgo potrpežljivo prenašal bolečine, slednjic se je pa obrnil in ogrizel najbolj krvooločnega otroka tako, da se je štiri mesece boril s smrtjo. Ogrizel je pa še drugega otroka, ki je priskočil prvemu na pomoč. Sodišče je pa osla odnošno njegovega gospodarja oprostil, ker se je samo branil.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.50	Din. 100
\$ 4.85	Din. 200
\$ 7.20	Din. 300
\$ 11.60	Din. 500
\$ 22.50	Din. 1000
\$ 44.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.	Lir 200
\$ 29.	Lir 500
\$ 67.	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167.	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, delujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

Nekaj posebnega!
Naročite še danes!
VSAKEMU, ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo ...
PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Razstavo bo odprta mesec aprila 1939. Na nazprotni strani panorame je ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki in t. d. Na njem je seznam znamenitih podjetij, cerkev, svetovnih muzejev, gledališč, kopališč in t. d. Zemljevid meri 19 x 25 centov.

Izšel je
Slovensko-Amerikanski KOLEDAR
1939
POVESTI ZGODOVINA HUMOR ZEMLJEPISE GOSPODINJSTVO NARAVOSLOVJE RAZNOTEROSTI NAVODILA
50c s poštino
Naročite pri:
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

H. F. BLUNCK:

DVA BRATA

Bilo je mrzlo jesensko vreme. Mali brzoparnik za Finkowarder je imel malo potnikov na krovu. Na Altonskem mostu je, razen mene, prišel še neki moški na parnik. Naglo sem si poiskal majee-ro kabine. Moj sopotnik, ki me je na mostu pogledal tako, kakor da bi me bil hotel nagovoriti, je šel za menoj. Ta se pa ne boji morske bolezni, sem si mislil, zakaj valovi so bili vzburlani in v preveč zakurjeni kabini se je močno zibalo.

Sopotnik se je usedel meni nasproti in videti mu je bilo, da mu nekaj leži na duši. Nekam v zadregi se je smehljaj in je iskal mojega pogleda. Mislil sem si, da je kak pomorščak s prekomorskih voženj, zakaj njegova polt je bila zagorela in kot iz roževine. Tedajci sem ga imel. "Vi me pač nič več ne poznate?" je začel.

Delal sem se, ko da se ga bom kaj spomnil, vendar sem se zaman ubijal.

"Nekje v Braziliji?" sem vprašal.

On je bil videti začuden. "Moj mati je bila od tam. A motite se: Midva sva se poslednjikrat sešla v Hamburgu. Bržkone tega nič več ne veste, a tudi zame ta spomin ni lep."

Počakal je, ko da se premišlja, ali bi povedal, ali ne. "Vi ste bili v nekem uradu, in tako sem imel opraviti z vami."

Človek nikoli ne ve, kaj bo sledilo takim besedam, in ali naj bom nato prijazen ali neprijazen. Zatorej sem zopet previdno zinjal z glavo.

"Takrat sem hotel vstopiti v neko tujsko legijo; takrat pa sva drug drugega spoznala, gospod doktor."

Tedajci je šinila senca drobnega spominjanja skozi moje misli. Tujec mi je pomagal.

"Z bratom sva bila pri vas. Dala sva se vpisati, a vi ste nama na vse načine odsvetovali, čeprav bi bili morali naju, izgubljenca, kar ven vreči, namesto da ste naju le pridržali."

"Z bratom?" sem dejal.

"Seveda; prav za prav pa takrat še nisva vedela, da sva si brata, in vprav to je tisto, da bi se rad pomenil z vami. Vi ste pokazali sled."

Tujec se je bliže prisedel. Govoril je brez okoliščin in je bil eden tistih ljudi, ki ničesar ne skrivajo iz svoje preteklosti in ki se vendarle samozavestno podajajo na življenjsko pof, pa bodi da je taka ali taka.

"V dvojce sva bila tedaj pri vas v uradu, gospod doktor."

Zdaj pa sledi tisto, zaradi česar sem moral kasneje večkrat misliti na vas in mi je vaša obrazil ostal v spominu. Pogledajte: imena naju dveh niste bili prebrali in ste nagovorili mene, ki imam na krstnem listu zapisano Jenez Vit, in Petra Prošta, ki je bil z menoj vred vpoklican, naju dva ste nagovorili: "Če dva brata, kakor ste vidva, odhajata iz domovine, da bosta tuju služila..." Resnično, rekli ste nama: "brata," pa ste bržkone drugače mislili. Premolknil je za hip. "Vidim, da tega nič več ne veste. A ker sem bil v teh letih večkrat mislil na vas, sem moral sprožiti to vprašanje zdajle, ko sva sama na parniku."

Reči moram, da mi že zmeraj ni bilo vse jasno o svojem sopotniku. Kakšne čudne reči je kvasil ta možakar o sebi in svojem bratu, ki ni vedel o njem, da je bil njegov brat. Kakšna zmedena glava je bil to, ki me je zdaj po toliko letih nagovoril zaradi stvari, ki sem se je le še težavo spominjal! Takrat je bilo pač sto ljudi, najubožnejših med mnogimi, ki sem jih bil kmalu po svetovni vojni vsakega zase povabil k sebi, češ, da imajo davčne obveznosti, da bi jim tako zabranil službovanje pod tujimi zastavami. Za kaj več pa nisem imel dovoljenja.

"Ali ste se navzlic temu odpravila v Maroko?" sem ga vprašal največ le zato, da bi se preriinil skozi svoje pomankljive spomine.

Tujec je odkimal. "Predolgo ste naju bili zažrevali. Pozneje pa sva vam bila oba hvaležna. Kitajci so namreč že grabili po orožju, in medtem ko ste vi iskali sledi za tistimi, ki so hoteli v Maroko, sva bila midva že na vožnji s potnim listom za na Daljni vzhod. Midva, to se pravi: Peter Prošt in jaz," je dodal moj sopotnik.

"Da, takrat, ko sva tekla iz vaše sobe in sva preklinjala na vaš račun, takrat sva se s Petrom prav za prav šele do dobrega spoznala in šele najina skupna jeza na vse naju je spoprijateljila. Tako sva se kmalu nato skupno odpravila na Kitajsko. Ena pot več ali manj tega mi ni bilo mar, saj sem bil iz Brazilije preko Hamburga tako in tako nekam namenjen. Peter Prošt je bil pa itak že desetkrat krog sveta in je imel tudi svetovno vojno za seboj, zatorej se je za pot na Kitajsko kaj malo zmenil. Nekolikokrat sva se še v pogovoru smejala hamburškemu uradniku, ki naju je hotel zabelediti v staro, sestradano Evropo in ki si je domišljal,

da bo ondotni svet kdaj drugačen in boljši. Potem sva pa le še za to skrbela, kaj da naju bo iz naju. Taki ljudje, kakršna sva bila midva, se ne spominjajo radi slogodkov, ki so že minili.

Na Kitajskem je vrelo kot v kotlu, a to vam je znano iz časopisov. A bili so ondi tudi naši častniki, ki so lepo skrbeli za svoje rojake. Kmalu so naju določili na svoje mesto, in tako sva se tudi razšla. Mene so nekega dne odposlali s četo na sever, moj prijatelj Peter pa je ostal v Kantonu.

Več let je preteklo, da sva spet videla drug drugega. Naši kraji še niso bili nič na boljšem in tudi Kitajska ne, kjer sva prejemale svoj kruh. Vendar sva se razveselila svidenja. V naju obeh je bila neka skrb, kako bi dejal: rada sva se poribigala, da je bilo čim bolj domače krog naju. Ko sem nekega večera kramljal s Petrom, sva govorila o tem, kako človeka to in ono doleti in kako da imava toliko navad skupnih. Peter ni poznal svoje matere, ker je to solzno dolino kmalu zamenjala z boljšim svetom in je ubogega otroka s mega pustila. Tudi jaz sem bil odrasčal brez matere. Oče mi je umrl v Braziliji, ko mi je bilo tri ali štiri leta, in jaz sem živel pri ujeu, materinem bratu. Tako in podobno sva pripovedovala drug drugemu. Takrat sva se spomnila tudi še vas, gospod doktor, in sva vas v lepem spominu potrepjala po rami, zato ker ste nama bili nehoti pomagali priti na Kitajsko. Tudi tega sva se domislila, kako ste naju bili nagovorili da sva brata: prav smejala sva se in ga izpila kozarček na to."

Peč v kabini je kadila; dim nama je silil v oči, da so naju skelele. Parnik, ki sva se z njim peljala s tem čudovitim tujcem, je bil zdaj vprav sredi toda: zahodnik nas je pošteno stresal in je ko z bičem segal bele pene k linam.

"Saj še niste povedali do konca," sem ga priganjal. Tu je bila še neka zadeva, ki jo je imel oni pred očmi in ki sem jo bil jaz razumel. "Kje pa je zdaj vaš brat ali vaš prijatelj?"

"Potrpajte malo in poslušajte, da vse povem. Tisti večer, ko sva se bila spet sešla, se je naše taborišče začelo vznemirjati. Neki častnik, ki me je dobro poznal, je stopil v malo izbo in povedal, da je Japonci predrl našo fronto. Neki pri Šanghaju da se kitajski general, ki smo mu bili podložni, bje z njim. Častniku je bilo videti, da mi stvar kar nič preprosta. Smejal se je, ko da naju bodri in kot da sva prestrašena. Mogoče mu je bilo naju tudi žal, saj je boj z Japoncem brez dvoma zadeva na življenje in smrt."

"Sta se pač po dolgem času pravkar sešla, kaj ne," je zamrmral častnik in se je zasmel praznim steklenicam, ki so stale pred nama. "Ali sta si kaj v sorodu?"

Oba sva odmajala z glavami. V tistem hipu sem razločno videl vašo pisarno v Hamburgu, kjer ste naju bili vi prvi-krat isto vprašali.

Tedaj nisva ne Peter ne jaz prav nič utegnila, da bi se o tem še kaj razgovarjala; še tisto noč sva morala naprej. Če človek, toliko roma po svetu, kot midva s prijateljem, vzame vsako stvar tako, kakor ga doleti. In ker sva bila oba

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Razne vesti.

NEMČIJA IN RUMUNIIA

"Neue Zürcher Zeitung" prinaša dopis svojega berlinskega poročevalca o razvoju odnošajev med Nemčijo in Rumunijo. V dopisu piše med drugim:

Ustreditev Codreana ni ostala brez vpliva na nemško-rumunske odnose. Pričakovati je predvsem zavlačevanje pogajanj za sklenitev trgovinske pogodbe, računati pa je treba tudi z vplivi na načrt o p-trolejskem vođu, ki naj bi bil speljan iz rumunskega proizvodnega področja do Nemčije. Sprememba v odnošajih se čuti tudi v radin in "Frankfurter Zeitung", ki sicer zelo vzdržno presoja dogodke v i-

nozestvu, napoveduje kot posledico Codreanove smrti lude notranje zapletljaje v Rumuniji. Zelo ostro napada jo Rumunjo tudi drugi listi.

URAD ZA POLJSKO PROPAGANDO

Kakor poročajo listi, se merodajni poljski vladni krogi v zadnjem času z vso silo zavzemajo, da ustanovi tudi Poljska po zgledu drugih držav posebno ministrstvo ali vsaj poseben urad za tisk in propagando. Pri tem se zlasti sklicujejo na novi poljski tiskovni zakon, ki daje predsedniku vlade pravico, da lahko v izjemnih primerih uporabi tudi opozicijske časopise z a-

objavo svojih informacij. Glede na to se je pokazala tudi potreba po ustanovitvi primerne centrale, ki naj bi vršila funkcijo nadzorstva nad poljskim časopisjem. Razen tega naj bi novi urad skrbel tudi za primerno poljsko propagando v inozestvu po zgledu drugih držav. Značilno je, da hočejo pri tem Poljaki posvetiti posebno pozornost informiranju zapadne Evrope o poljskih zadevah.

Dva vaška pritlikavca.

V Slavonski Brod sta prispele dne iz Berlina dva pritlikavca Mato Malešević, star 48 let in njegov soročnik Joco Dragun star 42 let. Oba sta bila rojena v vasi Kobašu pri Slavonskem Brodu. Živita pa v Berlinu, kje nastopata po varietetjih. Joco govori pet, Mace pa sedem tujih jezikov.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Mlada lepota z malo maturo se je posvetila mesarski stroki.

V Novem Vrbsu je napravila malo maturo lepa mlada Nemka, potem se je pa odločila za mesarsko stroko. Učila se je pri svojem očetu, in sama je dve leti vodila mesnico. Prav nič jo ne pomudi zaklati prašica ali vola. V Novem Sadu je položila mesarski izpit.

Poučni spisi:

ANN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavljen dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjižico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižki so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKREBTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 stran. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svojo delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BITOLJE. 1ta stran. Zanimiv potopis s slikami tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovencem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slik. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Poljudni spis o naravoslovju in svezoznanstvu. Cena 50c.

KOKOŠJEREJA. Sestavljen Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez \$9 Broš. \$5

KRATEKA SRBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATEKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Černelj. 8 slik. 190 stran. Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno plana razprava o posledicah moderne znanosti. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Fenc. 8 slik. 148 stran. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUCHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUCHARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani. \$5.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 stran. Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu. Njegove šege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 stran. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 stran. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Zbirka: Jože Lavtičar.) 243 strani. V tej knjigi ožja naš znanaj potopise župnik Lavtičar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkocasnih spretnosti; burke in šalivni poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavica. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREKOKI. 128 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moč, ki so s svojim delom privedli slovenski narod do suverenosti v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških koskov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH. Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... \$9 Eden najboljših spisov francoskega mojstra. Vzeta iz našega kmetkega življenja.

VOLE SPOKORNIK (spisal Franc Moško; s 21 stran.) Cena \$1.00 Trda vez. \$1.25

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

SLEHERNI

včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

19

"Mislim, da nič ne škodi, če kdaj spoznamo človeka, ki je s tako malim zadovoljen. Potem se saj zavemo, kako dobro imamo in da se moramo zavedati kako brezskrbno uživamo vse dobro, medtem ko se drugim, ki so manj razvajeni, zdi kot pravljica. Če prav premislim, me je skoro sram, da sem tako bogato obdarovana. Obenem pa sem tudi srečna, da sem v položaju drugim pomagati, kakor na primer Gundi in njenemu bratu. Zdi se mi, da se jima je godilo zelo slabo."

Oče priklama, toda ne odgovori takoj. "Da, Joana," pravi čez nekaj časa, "najbrže zelo slabo. In mislim, da je prišla pomoč ravno ob pravem času."

Nekaj časa je tiho v sobi. In molk je zelo mučen. In Joana brezbrizno pravi:

"Kaj ne oče, mala Gunda ti je ravno tako všeč kot njen veliki brat?"

"Da, zelo. Pogumno dekle je — in zdi se mi, da je tudi tebi všeč."

"Prav gotovo! Zelo je priljudna in ima ravno take oči kot njen brat."

Ustnice Rudolfa Werderja se zganejo. Hčerki priklama. Toda mu je, kot da bo razgovor zavzel nevaren ovinek.

Proti Joani je zelo previden, kadar pride pogovor na Gunterja Bertrama; zaupanja v svojega očeta ni smela izgubiti. Dobro je opazil, kako je zardeala, ko je Gunda govorila o pravljici vili, katero je srečal njen brat.

Pravljica vila!

Rudolf Werder se tiho smeje. Izvanredno ga veseli, da je Gunter mavdušno pripovedoval o srečanju Silvestrov dan. Torej ni spadal med one ljudi, ki svoja čustva prodajo za blesteči denar in so podobni metuljem, ki samo letajo od cvetlice do cvetlice.

Gunter je bil pozneje njegov hišni tovariš. Tako je bila Gunterju in Joani dana prilika, da sta se pred njegovimi očmi spoznavala. O vsem drugem je mislil, da mora prepušiti usodi.

Ni bilo potrebno, da bi Joana dobila kakega prav bogatega ženina. Sam je bil dovolj bogat in je imel premoženje, ki bo nekdo pripadlo njegovi hčerki, pa če ga je pošteno ali krivično pridobil.

Hotel je samo opazovati, ako je resnična ljubezen, kar je privlačevalo Joano in Gunterja in to samo toliko časa, dokler ne bo popolnoma na jasnem, da se bo odločil Gunterja obdržati pri sebi. Ko se bo prepričal o tem, kar je upal, bo mogel pomagati Gunterju, da bi mogel svoje sposobnosti in svoje z učenjem pridobljeno znanje boljše izrabiti kot pa kot njegov tajnik. Mogoče mu bo pozneje izročil kaj svojega premoženja, da ga bo vložil za kakšno svojo lastno podjetje.

Srečen bo, ako mu bo dodeljeno, da bo videl, da se bo nekega dne vse to vresničilo.

O vseh teh očetovih mislih in načrtih Joana ni vedela in slutila ničesar.

Sama še ni na jasnem, kaj jo je pravzaprav vleklo k temu nepoznanemu fantu, ki ga je srečala Silvestrov dan in ki je tako ponosno stopil pred njo. Samo nekaj je vedela in občutila, da se njene misli in njeni občutki niso mogli ločiti od njega. In čudno, ali se ji ne zdi, kadar gleda v lepe Gundine oči, da obenem gleda v njegove oči?

Oh, on! Nepopisno se veseli na to, da bo v bodoče stalno v njeni bližini, da bo živel v isti hiši kot sama in bo z njo sedel pri isti mizi! Kako jo je ta občutek v pričakovanju pomiril in osrečeval!

Ne more drugače, kot da mora izraziti ta svoj občutek in jo veseli, da more to storiti proti svojememu očetu.

Tega popoldneva, ko se je Gunda s svojim živahnim pripovedovanjem splazila v srei Rudolfa Werderja in njegove hčere, je moral Gunter zelo dolgo časa čakati svojo sestro. Nemirno hodi po sobi. Saj ni mogoče, da bi Gunda tako dolgo ostala v Werderjevi vili. Mogoče se ji je kaj pripetilo? Zadržje dni je bila sreča tako velika, da se ga polotili tih strah, da bo moral to srečo poplačati. Vsakokrat, kadar je zavonil avonoc, steče sam k hišnim vratom, toda vedno je bil trgovski sel, ki mu je prinesel kakšno stvar, ki jo je kupil. To da Gunde ni od nikoder. Gunter je že pogrnil mizo za večerjo in nafil čaj. Bile so dolge in mučne minute. Slednjič pa vzame klobuk in suknjo ter naglo gre proti postaji polnične železnice, da bi šel po sestro.

In ravno, ko pride do postaje, Gunda izstopi. Gunterjev obraz se razjasni, ko jo pogleda v njene žareče oči. Tako jo ve, da se je tudi njej prikupila Werderjeva družina; po njenem veselem smejanju spozna, da je preživela lepe ure.

Ko prideta domov, pravi Gunter med globokim vzdihom in olajšano.

"O, Gunda! Vendar je dobro, da si zopet tukaj — ves sem bil v strahu za tebe."

"Mislim, da sem si, Gunter, toda vse je bilo prekrasno v lepi vili. V resnici so bile lepe ure, ki sem jih tam preživela. In prijetno so mi bile — sploščeta sem se bala, toda strah me je kmalu minil. In kaj vse dobrega smo jedli! Nisem vedela, kaj bi najprej vzela. In slednjič so mi dali celo nekaj peciva za tebe, ker sem rekla, da mi je žal, da vsega tega blagoslova ne morem prihraniti."

"Gospod Werder je tako dober in tako vse razume. Pri tem pa nikakor ni tako star, kot se zdi na prvi pogled. Sano ko bi hotel odložiti modre naončke. Imeti mora krasne oči — moč s tolikimi dobrotami."

"Kaj pa še hči! Joana ji je ime. Samo ko bi to enkrat videl, potem — to prav gotovo mislim — potem ti bo obledela glavna pravljica vila v brezposelnosti. Tako lepo, ljubimivo bitje, moreš biti vesel, da boš sedaj stalno živel s tako krasnimi človekoma. — In pomisli, z gospodom Werderjem sem bila nekaj časa sama in sem pričela govoriti — saj veš — o bankovcu za tisoč mark. Pojasniti sem mu hotela, da si samo zaradi mene za trenutek prišel v iskušnjava. (Dolga prihodnja.)"

RAZGLEDNİK

[POD TEM ZAGLAVJEM bomo objavljali članke splošne vsebine in splošnega pomena, ki jih bomo dobili od časa do časa.]

IZLETNIKI

Razsoden newyorški rojak nam poroča: 30. aprila bo odprta v New Yorku svetovna razstava. To bo dogodek prve vrste, ki bo zanimal ves svet. Nad trideset držav ima na razstavišču svoja poslopja, druge so pa zarentale prostor. Edinole Nemčija ne bo zastopana. Jugoslavija ima na razstavišču deset tisoč kvadratnih čevljev. Daj Bog, da bi poleg vezenin tudi kaj resničnega razstavila.

Obiskovalcev bo dosti iz vseh delov sveta, predvsem pa iz Amerike.

Nedavno je poročal "Glas Naroda", da ve za nad štiristo slovenskih družin in posameznikov, ki si bodo ogledali razstavo. Newyorška društva bodo poskrbela, da se ne bodo dolgočasili in da bodo imeli od svojega obiska izdaten užitek.

Tudi iz starega kraja jih bo prišlo precej. Že vsaj nameravajo priti. Otroci bodo povabili svoje stariše, prijatelji prijatelje, znanci znance.

Pogoji zaenkrat še niso znani. Najbrž bo moral vsak izletnik položiti varščino, da se bo vrnil, ko bo udarila njegova ura.

Parobrodne družbe se že niso sporazumele glede cen. Predlogov je dosti, toda doslej ni še niti eden obveljal.

Rečeno je bilo, da bo treba plačati za vožnjo v obe smeri sto dolarjev. To bi ne bilo pretirano.

Toda sto dolarjev bi bilo samo za vožnjo. Hrano bi si morali potniki sami kupovati. Na parniku bi bil restavrant. Vsak bi plačal toliko, kolikor bi pojedel in popil. Pa kot sem rekel, to ni še nič gotovega. So pač le načrti oziroma ugibanja.

Navzlic vsem olajšavam, ki bodo dane izletnikom, bo pa obisk svetovne razstave in pordnevno ali partendensko livanje v Ameriki zvezanc z velikimi stroški.

Neizmerno lažje je Amerikancu obiskati stari kraj kot pa starokrajskemu rojaku Ameriko.

Kdor bo koga povabil, ga bo seveda povabil na svoje stroške, in tak bo z vsem preskrbljen. Drugače bo s tistimi, ki nimajo v Ameriki nikogar drugega kot samo svoje "drage rojake", na katere se že sedaj zanašajo.

Načrt, da bi prišla sem ljubljanska Glasbena Matica, je padel menda v vodo.

Če bi pevecem jugoslovanska vlada ali pa kakšna kulturna ustanova plačala stroške, bi še šlo. Da bi se pa s koncerti preživljali — nikakor.

Ko je Subelj prirejal koncerte po slovenskih naselbinah — in ne smemo pozabiti, da jih je prirejal v časih največje prosperitete, mu je koncert prinesel povprečno po dvesto dolarjev. Raje manj nego več. In, kot sem omenil, takrat je bilo denarja kot pečka, in Subelj je bil sam.

Deliti dvesto dolarjev med petdeset pevcev, pa ne kaže in ne gre. Koncert v New Yorku, h kateremu bi se dalo zbornati v najugodnejšem slučaju tisoč Jugoslovancev, bi jim mogoče prinesel petsto dolarjev čistega dobička. To bi pa ne bilo niti za vožnjo v Cleveland, kjer naj bi se vršil prihodnji koncert.

Tistim, ki nimajo v Ameriki nikogar, ne sorodnika, ne prijatelja in znanca, bi pa odločno odsvetoval, naj si izbižejo obisk svetovne razstave iz glave.

Pride naj le tisti, ki ima toliko pod palcem, da ne bo v denarnem pogledu odvisen od tukajšnjih rojakov.

Ameriški "drugi rojaki" so se namreč zadnja leta precej "zbrokali" in imajo komaj zase ali pa še ne.

Življenje v New Yorku stane najmanj pet dolarjev na dan. To je za prenočišče, jed, kajo, par kozarcev piva in obisk srednjeverstnega gledališča. Kdor bi hotel kaj več videti in si svetovno razstavo podrobneje ogledati, bi moral seveda seči globlje v žep.

Sedaj pa prečunajte to na jugoslovanski denar, prištejte še stroške za vožnjo in razne druge stvari, pa se boste prepričali, da bo treba preseneto dosti dinarjev.

Newyorški Slovenci so zlate duše. Vsakemu radi pomagajo, vsakemu gredo radi na roko, posebno pa tistemu, ki je kri naše krvi.

Toda če bo potrkal pri tem ali onem rojaku neznani obiskovalec ter se predstavljal s besedami: "Jaz sem načelnik Sokola v T." — ali pa "Študiram pravo na ljubljanski univerzi" — bo dobil večerjo in mogoče tudi prenočišče, več pa skoro ne more pričakovati.

Časi so namreč slabi.

Rojakom v stari domovini, ki nimajo v Ameriki ne sorodnikov in ne znancev ter imajo denar komaj za vožnjo, bi bilo treba resno svetovati, naj kar lepo doma ostanejo.

Roparja v ženski obleki.

Iz Čakovca poročajo: Ko se je vračal proti svojememu domu v Čirkovce krojač Tomo Rus, ki je zaposlen v Zagrebu, sta ga na cesti napadla dva roparja, oblečena v žensko obleko. V začetku je Rus mislil, da ga hočeta neki vaški ženski prestrašiti, med borbo pa se je prepričal, da gre za v žensko obleko preoblečena roparja. Roparja sta Rusu privezala k drevesu in mu preiskala žepa. Pri njem sta našla 7000 din. Rus je ostal zavezan od 6 do 9 zvečer, ko so ga

neki mimoidoči našli in razvezali. Orožniki zasledujejo zločince.

V 50 letih 37 krat menjal ženo.

V hrvatski vasi Dolnji Račice blizu Brčka živi kmet Marko Božić, star 50 let. Božić se je te dni oženil in sicer že 37-krat. Vzel je vdovo iz sosodne vasi Ljubo Maričeva. Najprej je živel z eno ženo dve leti. Od vseh njegovih otrok živi samo ena hči.

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

DVA BRATA

(Nadaljevanje s 3. strani.)

prepričana, da nimava ne bratov ne sester, se nama je zdelo sleherno vprašanje odveč.

Drugo jutro nato sva bila že oba v bitkah z velikimi izgubami. Kitajci so bili pričakovani Japoncev, izkopali so bili jarke, ki so jih močno utrdili. Borili so se neustrašeno, a so le podlegli. Moj prijatelj Peter je tedaj koj v začetku bojeval padel. Klar nič ne vem, kakor sem se rešil jaz.

Častnik, ki naju je bil videl tisti večer skupaj, mu je spet dobil na povratku iz bitke in me je dodelil k svojememu štabu. Hkrati mi je izročil seznam naših padlih legionarjev. Seznam je bil do pičice natančno sestavljen; pri vseh imenih so bila tudi imena očetov in mater in vsi tozadevni datumi. Ko smo se kmalu nato bližali Kantonu, sem jih moral pregledati. Vse tiste, ki so bili mrtvi, sem moral prečitati, naj je bilo tudi temu ali onemu v domovini treba sporočiti vest o smrti.

Na seznamu o Petru Proštu sem pri tem naletel na ime njegove matere. — Bilo je deklislo ime moje matere.

To mi je ostalo v spominu, kakor bi bilo zdaj. Sedel sem v vagonu tresočega se vlaka in sem si iz dolgega časa ogledoval seznam, ki so spadal ali zdaj k mojemu obravku. "Kako je to čudno," sem si dejal in mahoma me je mrzlo spreletelo, "da se je Petrova mati prav tako pisala kot moja." Kakšen slučaj! A tak slučaj ne spada k nemogočim stvarim; saj je mnogo ljudi na svetu, ki se enako pišejo. A ko sem potem pregledoval dodatne listine, sem bral na obledel listu svojega prijatelja ime rojstnega mesta njegove matere — in bilo je ime mesta moje matere. In nato sem že ves drhteč in v strahu iskal še dan materinega rojstva. Vlak je ropotal in nas stresal: nenadoma sem sedel kot pribit, in se na ves glas jokal za materjo in za bratom.

Ni treba nič več dosti besed. Moja mati se je bila z nekim mladim izseljencem izselila v Brazilijo, mene je po očetovi smrti pustila pri svojem bratu, ki je bil brez svojih otrok. Potem se je bila vrnila domov v naše kraje, poročila se je v drugo z nekim Proštom, in je kmalu nato umrla. Zdal, po Petrovi smrti, sem razumel, za-

NAZNANILO in ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjam žalostno vest prijateljem in znancem po Ameriki in v starem kraju, da mi je dne 2. decembra umrl ljubljani mož —

Martin Antlogar

ob 6. in 30 minut zjutraj po tri dnevni bolezn. Rojen je bil leta 1867, dne 11. novembra v vasi Gotove pri Zalcu na Štajerskem. Tukaj zapuša soprogo, rojeno Deutschaver ter tri sinove in dve hčeri. Spadal je k društvu sv. Stefana št. 26, Jugoslovanske Katoliške Jednote v Pittsburgh, Pa., čez 36 let. Bil je ustanovitelj in velik podpornik tukajšnjega slovenskega doma ter tudi njihov večletni blagajnik.

Vso zahvalo zaslužio: bratranec Mr. Frank Loroeh Deutschaver in brata Mr. Louis Homer ter Škrbec družini iz Bentleyville, Pa.; Mr. Anton Kovačič iz West Newton, Pa.; družina Mr. Frank Simock iz Renton, Pa.; družina Mr. Anton Kočvar iz Elwood City, Pa.; Mr. Tony DiSionny iz Pittsburgh, Pa.; družina Mr. and Mrs. Zinser; družina Delongter; Slovenski Dom; Bowling League; Shop Penola Employees; Društvo sv. Stefana št. 26, Pittsburgh, Pa. — Vsem teh se najlepše zahvaljujem za podarjene vence in rože. Najlepše se nadalje zahvaljujem vsem navedenim prijateljem, kateri so za pokojnika plačali sv. maše: Mr. Frank Deutschaver, Miss Mary Gorup, družini Mr. Frank Ostrovski, družini Mr. and Mrs. Frank Peeman, družinam Kressey in Laurich, družini Mr. in Mrs. Anton Gorup, bratom Suhadolnik, Cuccible Steel Employees.

Tem potom se tudi najlepše zahvaljujem Rev. Math Kebe za opravljene obrede v cerkvi in za spremstvo pokojnika na pokopališče v Sharpsburg, Pa., kakortudi za gniljivi poslovljni govor ob pokopljavi krsti v St. Mary's cerkvi v Pittsburgh, Pa.

Lepo se vsem zahvaljujem, kateri ste prišli pokojnika pokropiti ter ste ga z avtomobilom spremili na njegovi zadnji poti.

Pokojnik zapuša v starem kraju štiri brate in eno sestro. Dragi soprogi in oči, v miru počivaj ter naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Zlujoci ostali:
MARY ANTLOGAR, soproga;
FRANK, WILLIAM in THOMAS, sinovi;
MARY, poročena MIVŠEK, hči;
PAVLINA, poročena JACOBSON, hči;
ter trije vnuki.

Pittsburgh, Pa., 20. decembra, 1938.

kaj naju je bil častnik tako čudno nagovoril, in zdaj mi pa noče iz glave — a saj se vi ne boste nič spomnili, ali ste naju takrat imeli za resnična brata? Pogledi tujea so se zapeličali vame, bilo je, ko da me hoče prisiliti, da bi mu odgovoril na vprašanje, ki ga je dolga leta nosil s seboj.

Meni ni prišla kaj prava beseda na mar. Da je svet velik, da je toliko slučajnih dogodil in kar je še sličnih odgovorov, tega mu nisem hotel govoriti. Ali sem ju zares imel za brata, pa nisem več vedel, in lagati se nisem hotel.

"Ali razumete," je še enkrat vprašal, "zakaj sem vam moral vse to pripovedovati?"

"Zahvaljeni za vaše zaupanje," sem mu prikinjal in mu dal roko. On pa je zmrzjal z glavo.

"A tudi vi mi te uganke ne boste mogli rešiti. Zmeraj mi je bilo na duši, da vas moram vprašati, zmeraj sem mislil, da mora vendar nekaj tičati za vsem tem. Vendar je vse to rač le slučaj, da sva z bratom deli časa živela skupno; slučaj je bil, do naju je neki častnik na Kitajskem in neki vladni svetnik v Hamburgu nagovorili kot da sva si brata."

Vstal je in se vlnjudno priklonil. Parnik je pretrsel suhe; pristal je.

Ako Vas zanima lepo čtivo, naročite si Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939.

"Kaj boste pa zdaj?" sem vprašal, da bi zvedel še kaj. "Tu v Finkenwardorfu se snideva s starim prijateljem in se bova odpravila v Južno Ameriko. Praviyo, da so ondi odkrili nove žile zlate rude." Neznane mi je na kratko pokimal. Čutil sem, da je izgnila njegova naklonjenost do mene, da je zdaj, ko je parnik že stal, živel še v drugih načrtih. Z njegovega živahnega in oglata ne preveč prikupnega obraza je izginil silni prodirljivi pogled, s katerim mi je bil prej pripovedoval, da enkrat so me pozdravile njegove oči, ki sta v njih prižela jušništvo in nekakšna zahrbtnost. Neto je čudni sopotnik odšel.

ZA ZIMSKO SEZONO IGRE

Edda, drama v 4. dej.	60
Marta, Semerj v Richmondu, 4. dejanje	30
Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih	45
Čončkove sajne na Mladavcih večer, Mladinska igra v petjem v 3. dejanjih	60
S. U. K. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vna	45
Revizor, 5. dejanj, trisa vna	75
Vrtince, drama v 3. dejanjih	45
Za krita in svoboda, igra v 5. 4. dejanjih	35
Ljudski oder:	
3. sv. Po 12 letih, 4. dejanje	60
11. sv. Zapravljevec	60
12. sv. Skopuh	60
Čurka ljudskih lic:	
1. snopč. Mla pod smiljo, Sv.	
2. snopč. Naše	60
3. snopč. Vostalka, Smrt Marjke	
4. snopč. Marjlin otrok	30
5. snopč. Gv. Boštjan, Jovanka	
6. snopč. Materin blagoslov	30
7. snopč. Turki pred Dunajem	
8. snopč. Fajla in Neža	30
9. snopč. Sv. Jant: Ljubec	
10. snopč. Marjinega otroka	30

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18 ST., NEW YORK

CORDELL HULL

ameriški državni tajnik, govori na panameriški konferenci v Lima, glavnem mestu republike Peru. Konferenco so se udeležili zastopniki enainvajsetih ameriških držav.